

Téma és változatok*

változatok

1. változat

Schnitzer Antal kalapossegéd

Fél év múlva Schnitzer Antal on lesz a sor. Őt vezetik fel kihallgatásra. A férfit, aki negyvenkettőtől negyvennégy legelejéig a festőnő inasa volt.

– Schnitzer Antal! Tudja, mért van itt?

– Föl lettem jelentve, kérem tisztelettel.

A nagyobbik asztal mögött ül majd a detektív. A kisebbiknél a gépirókisasszony. Az asztal előtt áll majd a fogoly. A bilincset nem veszi le róla az őr, amikor a helyiségbe vezetik. A fogoly bekísérése után engedélyt kér majd távozásra. Az újjászervezett rendőrségen nem lesz elég ember, más foglyokat is kísérgetni kell. Ezzel az egyénnel el kell boldoguljon a detektív úr, akinek lesz revolvere, és el lesz látva gumibottal is. Az meg, az őrizetes, csak egy kehes kis ember. A nadrágja elszakad, amikor beviszik. Vagy már korábban. Az orra sebes lesz. Kaphat egy párat majd a képébe.

Hármasban maradnak a helyiségben. A detektív lediktálja a kisasszonynak a kezdő formulákat és az őrizetes személyi adatait, mielőtt nekikezd. Mint aki őszintén érdeklődik a másik iránt, úgy fordul majd hozzá:

– Na és mért lett följelentve, Schnitzer Antal? Mit gondol?

Schnitzer megvonja a vállát. – Egyik ember följelenti a másikát. Így megy ez. Kérem tisztelettel.

A detektív fel fogja emelni az asztról a gumibotot. Habár nem lesz benne biztos, eljött-e már az ideje a verésnek. Új erőként kerül majd a testülethez a felszabadulás után. Sok rendőr meghal a harcok során, sok elszökik a kommunista és zsidó bosszú miatti féltelmében, és akik feddhetetlennek vélve magukat, helyben maradnak, azok közül is lefognak vagy kitesznek a testületől jópárat. Tekintet nélkül képzettségre, tapasztalatra és rátermettségre. Megbízhatósági alapon állnak a helyükre olyanok, akik korábban legfeljebb akkor jártak rendőrségen, ha előállították őket. Ez, amelyik az inast kihallgatja majd, bank-

* A regény gerincét adó, „Téma” című részletet lapunk márciusi számában olvashatják.

ban dolgozott korábban. De miért ne igazodhatna el egy pitiáner politikai bűnös ügyében, ő, akinek nem okozott gondot hosszú számsorokat átlátni?

A gépírókisasszonyra sem lehet majd azt mondani, hogy régi bútordarab. A lelkesedés viszi majd be a rendőrséghez, amit bosszúvágynak is lehetne nevezni, de az egyrészt csúnya volna, másrészt a kisasszonynak esze ágában sem lesz valakinek csak azért ártani, mert neki a felszabadulás előtt rossz volt. Az mondjuk jó volna, ha további életében nem kéne a piacon, bevásárlás közben volt nyilasokkal egy sorban állni, ha nem kéne hallani a hangjukat, ami ismerős lesz azokból az időkből, amikor szidalmazták, gúnyolták. Őt, a nemzetidegent, akárcsak a többi zsidót, angol- és oroszbarátot.

A gépírókisasszony látja majd, hogy Schnitzer Antal észreveszi a gumibot mozdulását, és hogy erősen igyekszik másfele nézni. Szeretné-e, hogy megverjék itt a szeme láttára ezt az embert, akiről egyelőre semmi többet nem tud, mint hogy valakik indokoltnak látták begyűjteni, vizsgálatot indítani az ügyében? Nem, ne legyen verés, ne hulljanak kivert fogak, ne csöpögjön vér! Legalábbis amíg nem muszáj.

Jó, egyelőre elég ennyi, állapíthatja majd meg a detektív. Az őrizetes tudja, hogy kikapthat.

– Akkor elmondom. Figyeljen, Schnitzer!

– Igenis.

– Múlt év december tizenharmadikán a Tizenkettedik Kerület nyilaskeresztes pártszolgálatosai bevitték a Városmajor-utca 37. szám alatti székházukba özvegy Hernády Györgynét és fiát, Hernády Tamást. A következő napokban, december huszonnegyedikre, vagyis Szenteste délutánjáig ugyanazon a címen fogva voltak tartva. Tizenegy nap! Hosszú idő, Schnitzer. Az idő alatt Hernádyné össze volt zárva egy sor másik egyénnel, akiknek nagyrésze idővel a bántalmazások következtében, vagy mert agyonlőtték, elhalálozott. De nem mind. Tudja meg, Schnitzer, hogy egyesek közülük túléltek a borzalmakat, és tanúságot tettek a történetekről. Érti, amit mondok?

– Értem, tisztelettel.

– Csak mert nem úgy néz ki, mint aki ért. Vagy netán nem érdekli? Azt hiszem, föl kell, hogy piszkáljam az érdeklődését, Schnitzer.

– Nem szükséges.

– Akkor füleljen! Mint inaskorában, amikor a kulcslyukra tapadt, na ugye. Tudja meg akkor, hogy balsorsának okozójaként Hernádyné Schnitzer Antalt nevezte meg.

– Nem igaz! Megmondom a szemébe. Állítsák szembe velem, és megmondom a szemébe, hogy nem igaz.

– Az nem lehetséges, mert Hernády Györgynét december huszonnegyedikre, másképpen mondva Szenteste délutánján a Városmajor-utca 37. villa kertjében agyonlőtték fiával, Hernády Tamással együtt. Ezért nem állhat most itt, hogy a szemébe mondja, maga vitette el.

– Na de akkor mégis, hogy...?

– A pártszékházban a foglyok, amikor éppen nem voltak kihallgatáson, beszéltek egymással. Az volt a fő téma, hogy ki jelentette föl őket. Ki miatt kerültek oda, abba a helyzetbe. Gondolta volna, Schnitzer?

– Nem, kérem.

– Látja, ezt elhiszem magának. Nem gondolta volna. Tudja meg tehát, hogy tanúk kijelentése szerint a maga neve többször elhangzott a Városmajor-utca 37.-ben. Hernádyné úgy vélte, maga volt az, aki elvitette.

– Hazugság!

– Vigyázzon a szájára, Schnitzer, mert beverem! Egy mártírra mondja...

– Kérem, én nem rá értettem, hanem a tanúkra, akik –

A detektív ezen a ponton föl fogja emelni a hangját: – Akik maguk is majdnem mártíromságra jutottak! Akiket bevitték, mert föl lettek jelentve a nyilasoknál olyan gazemberek által, mint maga!

A detektív fel fog pattanni, és a gumibotot magasba emelve a fogoly elé áll.

De még nem csap oda.

Schnitzer Antal nem fog megszólalni, mert nem jut eszébe semmi, amit felhozhatna. Egy rossz szó, és kap a képébe. Schnitzer maga is nyilas, igaz, nem a Tizenkétker kötelékében, de azért ő is csinál bizonyos dolgokat. Minthogy azokról a detektív nem kérdezi, erősen re-

méli, hogy a későbbiekben sem érdeklődik majd utánuk. Lehet, hogy azokról tudomása se lesz, mert azon ügyek kapcsán nem marad tanú. Vagy ha marad, nem fordul a rendőrséghez.

Doh- és füstszag veszi körül Schnitzert. Amilyen közel merészkedik hozzá a bankfiúból lett detektív, olyan erősen csapja meg a kalaposból lett inas párája. A szája félig nyitva, gyorsan lélegzik, kapkodva. Sok erő nem lehet abban a testben, de a szorult helyzetbe került állapotok hajlamosak kitörni, és olyankor veszélyesek. Szerencsére ennek a szobának rácsos az ablaka, nem kínálja fel a lehetőséget szökésre vagy öngyilkosságra. Hogy tudniillik kivesse rajta magát. Olyan körülmény ez, amivel kalkulál detektív és őrizetes, de még a gépírókisszony is. Azokban a hónapokban rendszeresen vetik ki magukat a foglyok a kapitányságok és bíróságok ablakain, dobják át magukat a függőfolyosók korlátjain. Bár az sem ritka, hogy nem önszántukból zuhannak le és zúzzák magukat halálra. Egyes esetekben a nekidult vállalatok ütlegei vetnek véget a megfeneklett kihallgatásnak, vagy az ügyben érdekelt tanúk veszik saját kezükbe az igazságszolgáltatást. Szakmai szempontból mindez hiba, amivel tisztában lesznek az új, demokratikus rendőrség vezetői, és óva intik detektívjeiket a túlkapasztól. A bűnösök ne vihessék sírba a titkaikat, azokra nekünk van szükségünk, magyarázzák. Ezenfelül felkérnek régi horthysta rendőröket, hogy mutassák meg a műfogásokat a kezdőknek.

Most például jól jönne a sugás, hogy oda kell-e sózni, és mekkorát, és hányat, és kell-e közben kiabálni az őrizetessel.

Fejre? Vállra? Hasra?

Ha már előjött az asztal mögül, ütésre emelte a gumibotot, nem ballaghat vissza úgy, hogy semmi se történt.

Az őrizetes torkában összecsomósodik a hurut, elakad a lélegzete, a köhögést nem képes visszatartani. Bele a detektív arcába. Ráadásul összerándul, előre dől.

Odacsap a gumibot, a fület éri. Elengedi magát a detektív, üti még. Nem veszélyes: felkarra, vállra mennek az ütések.

De azért meg fog tántorodni, a földre fog roskadni Schnitzer. Ott legalább köhöghet.

Tapasztalatai alapján várhatja a rúgásokat. Hogy majd fejbe lesz rúgva, azután hasba. Amikor a rendőr belökte a szobába, felmérte a helyzetet: a detektív lábán nem csizma van és nem is bakancs, hanem félcipő. A rúgások ereje kisebb lehet ezáltal, és a rugdaló lába sérülhet közben, igaz, a cipő éles csőre egy-egy helyen élesebben belevájhat a testbe. Behunyja a szemét. Aztán, mivel rúgások nem érkeznek, kinyitja. Hol vannak a lábak, nem látja.

A detektív újra az asztala mögött. – Keljen fel!

Az őrizetes szívesen maradna még ott lenni. A padló száraz és kevésbé hideg, mint a zárkában. Nem kell attól félnie, hogy leesik, elzuhan.

– Keljen fel, nem hallja?

Fel fogja emelni a fejét. A további emelkedés nehezen megy megbilincselte kezekkel. Oldalt fordul, azután térdel, billegve feláll.

A detektív megkérdezi, hogy került kapcsolatba Hernádyéval. Az őrizetes nem látja értelmét, hogy hazudjon, megmondja, hogy ő a szakképzettsége szerint kalapos. A szakmában segítségig jutott. Saját műhelye nem volt. Évek óta nem kapott szakképzettségének megfelelő munkát. Inasként dolgozott úri házaknál. Nem igazi úri házaknál, ahol tényleg megvolt a rang is és a vagyon is, mert az olyan helyekre igazi inasokat vettek csak fel, akik éveken át tanulták és gyakorolták azt a mesterséget. Azoknál a házaknál az igazi inasokon kívül szobalányokat, szakácsnőket is alkalmaztak, a gyerekeket pedig nőrszök nevelték. Schnitzer a feleségével együtt szegődött el Hernádyéhoz. Beköltöztek a cselédszobába, koszt és kvártély a fizetség része volt. A felesége takarított és nagyrészt ő intézte a bevásárlást, főzést, mosogatást. Ők mostak és vasaltak. Gyakran jöttek vendégek, olyankor Schnitzer fekete nadrágosan, fehér ingesen, mellényesen szolgált fel. Egy ismerős ajánlásával kerültek alkalmazásba.

Mi lett a feleségével, merül fel majd a kérdés a detektívben. Őt miért nem hozták be? Órála nem beszélt az áldozat?

Lehet, hogy beszélt róla, csak kiment a tanúk fejéből. Vagy nem tartották fontosnak megemlíteni. Örültek, hogy az inas nevét megőrzi elméjük.

– A felesége hol van?

- Nem láttam múlt év december óta.
- Elment Németországba? Lelépett másik férfival? Ráesett a bomba?
- Lehet.
- Mi lehet?
- Minden lehet.
- Gyereük nincs?
- Nincs.

A gyerektelenség közös jellemzője a detektívnek és a gépírókisasszonynak, és ezek szerint, a gyanúsított férfinak. A gépírókisasszony vőlegénye nagyrészt munkaszolgálaton töltötte az utóbbi éveket, azután eltűnt. Anyja és barátai, meg persze a kisasszony az ostrom utáni évben sem mondanak le róla. Kérdés, meddig kell és érdemes az eltűnt személyekre várni. Lesznek párjukat vesztett férfiak és nők, akik addigra új párt alkotnak, és közös gyereket várnak, kijelentve, hogy az elvesztettek sohasem pótolhatók, de az elpusztított életek helyett új életeknek kell sarjadniuk. Lesznek, akik így vélik legyőzhetőnek a pusztulást, a pusztítókat. Ennek is, lám, a kehes gonosztevőnek, nincsen gyereke, és jelen körülmények között esélye sincs, hogy legyen.

- Meg volt elégedve a munkaadójával? Sokat kellett dolgozzon nála?
- A munka az rendbe lett volna, a fizetés lehetett volna nagyobb.
- Más háznál több pénz ütötte volna a márkát, Schnitzer? Akkor miért nem szegődött más házhoz?

Az őrizetes nem fog válaszolni.

- Halljam!
- Ha tudok, megyek máshová, kérem. De hát ha nincs hova...?
- Azt mondja, egyfelől, hogy a munka rendben volt, és máshol se juthatott volna magasabb fizetéshez. Mi nem tetszett akkor?

Az őrizetes semmit se fog mondani. A detektív úgy fogja érezni, hogy sikerült a kihallgatást megfelelő irányba terelnie. Elkezd föl-le sétálni a szobában, megnyikorogtatva a parkettákat. Ezen a vonalon kell tovább haladni!

- Megerőltette magát a munka? Úgy érezte, kihasználja a munkaadója?
  - Lehetett volna kevesebb, de hogy túl sok lett volna, azt se mondhatom.
  - Bántó módon beszélt magával Hernádyné? Vagy a gyerek netán?
  - Lehetett volna tisztelettudóbb.
  - Például?
  - Kérem?
  - Mikor nem adta meg magának vagy a nejének az elvárható tiszteletet?
  - Schnitzer hallgatni fog.
  - Mondjon egy példát!
  - Rám szólt. Ahogy rám szólt.
  - Mondjuk mikor?
  - Mondjuk mikor lecsöpögtettem a szaftot az abroszra, nem tehettem róla, remegett a kezem! És azt találtam mondani: ajvé.
  - És arra ő?
  - „Nagyon kérem, Schnitzer úr, ne használja azt a kifejezést...” „Schnitzer úr, ahogy már korábban is kértem, ne használja azt a kifejezést...” „Már megint! Schnitzer, hányszor kell még kérnem, ne vegye a szájára...”
  - Ezek szerint jó sokszor lecsöpögtött az a szaft, Schnitzer.
  - Remegett a kezem, kérem. De nekem ne mondja meg, mit mondhatok, és mit nem!
- A gyerek a második alkalommal rákérdezett: „Mit mondott? És miért ne mondja?”
- És arra ő?
  - Hogy „azt mi nem mondjuk”.
  - És arra maga?
  - Én, kérem, semmit. De a gyerek, az megkérdezte. Hogy kik mondják, hogy *ajvé*.
  - És arra ő?

– Hogy „legyen szíves, adjon még a húsból, de vigyázzon kicsit jobban a szafttal”. Már-mint én. Vigyázzak.

- Ne röhögjön, Schnitzer!
- Nem röhögök, kérem.
- Akkor is röhögött, az asztalnál.

A detektív ismét az őrizetes közelébe megy. Ezúttal a háta mögé áll be. Ne tudja a mu-ki, mikor és hova kapja, amit kap.

– Pardon – mondja Schnitzer.

– Elmagyarázná, kérem? – érdeklődik a detektív. – Elmagyarázná, gyengébbek kedvéért, hogy mi volt olyan vicces abban az ajvéban?

– Komolyan?

– Komolyan. A kisasszony nem érti. Ugye, nem érti? És én sem értem. Szeretném megérteni. Úgyhogy erőltesse meg magát, magyarázza el, Schnitzer!

– Azt, kérem, a zsidók szokják mondani, hogy *ajvé*. Ha valami bajuk van. *Ajvé círesz*. Az meg, a méltóságos asszony, egy zsidó. Ki van keresztelkedve, de attól még zsidó. A kölyke meg, hiába a huszár faterja, egy félzsidó korcs. Úgy csinál a méltóságos asszony, mintha sohase hallotta volna, hogy *ajvé*. Komolyan mondom, mintha azt mondanám az asztaluknál, hogy *picza*.

A detektív tarkón vágja az őrizetest, az meg elvágódik. Nézik a gépirókisasszonnyal. Meghalt?

Annak is megvolt a hangja, ahogy a bot a tarkót érte, de még nagyobb, ahogy a colstokként összecsukló test keményebb részei a padlóhoz vágódtak.

A detektívet előnti az izzadság. Lehajol, fülel, lélegzik-e még Schnitzer. Az épület belső zajai – kiáltások, ajtócsapódások, csizmatalpak csattogása a folyosókon – meg a kívülről beszüremplők hallatszanak csak majd. Megböki a gumibottal – nem mozdul.

A kisasszony kivesz a táskájából egy kis tükröt, és odatartja Schnitzer orrához. Megnézi, mutatja a detektívnek: páras. Meg fognak könnyebbülni.

- Addig is, míg magához tér, lediktálhatja nekem a jegyzőkönyvet.
- Rendben, Valika.

– Maga tehát provokálta a munkaadóját, mire az kitette az állásából – folytatja a kihallgatást két nappal később a detektív. – Elismeri?

Schnitzer csak hosszas hallgatás után mondja majd ki, hogy *nem*, miután átgondolja, hogy a beismeréssel nem könnyítene a helyzetén. Nem, nem ismeri el, és nagyon reméli, hogy egy kis zsidóheccelésért még az orosz benyomulás után sem jár kötél.

– És mért nem ismeri el, hiszen már a múltkor tisztáztuk, hogy szóbeli és tetteges provokációkat engedett meg magának, miközben felszolgált?

- Mert nem tett ki. Nem olyan alkalommal tett ki.
- Aha. Szóval több olyan alkalom volt. Feleljen! Elismeri?
- Elismerem.

– Ezt nem felejtjük el bevenni a jegyzőkönyvbe. „Elismerem, hogy munkaadómat több alkalommal azzal provokáltam, hogy akarata és kifejezett kérése ellenére izraelita származására emlékeztettem...” De most haladjunk tovább! Milyen alkalommal szólította fel távozásra Hernádyné? Meséljen!

– Később. Amikor a pártba beiratkoztam, és a zöld inget meglátta.

– Magának volt képe zöld ingben szervírozni a szupét vagy mittudoménmit?!

– A fregolin látta meg mosás után. „Mi az ott? Hogy képzeli? Az én lakásomban, az én ruháim között, azt a gyalázatos holmit, mégis, hogy?”

– És erre maga?

– Hogy csak a pártrendezvényeken viselem, abba pedig nem szólhat bele, melyik pártba iratkozok be, és melyikbe nem. Negyvenháromban az egy legális párt, kérem tisztelettel. Képviselőink ülnek a Parlamentbe, az újságunkat árulják a standon! Ne gyakorolhas- sam a politikai jogaimat, csak mert a méltóságos asszonynak kifogása van?!

– Az a párt arra szövetkezett, hogy mindent elvegyen tőle és az övétől. Mindent, szó szerint, még az életét is.

- Ilyet mi sohasem mondtunk.
- Nem mondtak?!

– Nem, kérem. A szegény dolgozó ember fölemelése volt a cél. És a nemzet megmaradása. Ez volt mondván.

– Ennek jegyében elhurcolják a munkaadóját, és lelövik, és az ártatlan gyereket is lelövik. Tagadja?

– Nem tudom, kérem.

– Mi az, hogy nem tudja?!

– Én nem voltam ott.

– Arra még visszatérünk, hogy hol volt. Most oda menjünk vissza, ahol voltunk, a fre-goli alá. Na szóval a zöld ing.

– Csomagoljak, azt parancsolja, most ebbe a pillanatba. Mondom neki, hogy este vendégek jönnek, mi lesz. Az nem érdekli, azt mondja, takarodjak. Én meg, hogy nincs hova menjek. Hova mégis, a híd alá? Nem érdekli, azt óbégatja, hogy hova, tűnjek a szeme elől.

– És erre maga?

– Mit tegyek? Pakolok, és megyek.

– Hogy ment?

– Hogyhogy hogy mentem? Szomorúan, kérem. Ilyet csinálni egy emberrel, egy magyar emberrel, csak mert...

– Szó nélkül ment?

– Úgy, szó nélkül és szomorúan.

– Szó nélkül, azt mondja. Én úgy tudom, ezeket mondta, Schnitzer: „Ezt még megbánja a méltóságos asszony! Magát innen megkötözve fogják elvinni!” Ezt mondta, mit mondta? Ezt kiabálta maga. Tagadja?

És mivel az őrizetes hallgat, idővel újra fölteszi a kérdést.

– Jól értem? Schnitzer Antal nem tagadja, hogy Hernádynétől való távozása közben ezzel kiabálta tele a lépcsőházat: „Ezt még megbánja a méltóságos asszony! Magát innen megkötözve fogják elvinni!”

– Ki állítja ezt?

– Akik együtt voltak a később meggyilkolt Hernádynével a Tizenkétker Városmajor-utca 37.-ben. Bíróság előtt készek kimondani. Valamint kiszálltunk a kérdéses lakóházba, ahol végig kérdeztük az ott lakókat. Képzelve, találtunk olyat, aki hallotta magát, és nem felejtette el azóta se! Bíróság előtt kész a maga szemébe mondani.

– Mond az ember bánatába, indulatába sok mindent. Nem gondolja komolyan.

– Az igaz. Én is mondtam már itt, hogy X. Y., agyonverem magát. És nem vertem agyon senkit, legalábbis eddig a napig egyet se. Az a problema, kérem szépen, hogy a munkaadóját december tizenharmadika délutánján szó szerint úgy vitték el, ahogy maga beigérete: megkötözve.

– De nem énmiattam!

– Azt most már, ezek után, ki hiszi el magának? A cselekményre megvolt az oka, legalábbis a maga alantas szempontja szerint, a zöld ing miatti sérelme. És megvolt a módja, hogy elkövesse, tudniillik mert nyilas.

– Az vagyok, de nem én vitettem el. Nem én.

A detektív mosolyog majd szélesen: – Valika, kérem, kezdem diktálni a jegyzőkönyvet.

És habár idő és alkalom lenne rá, nem faggatja ki az őrizettest, hogy kiknek az ajánlásával lépett be a Nyilaskeresztes Pártba,

kikkel találkozott a gyűléseken,

részt vett-e fegyveres kiképzéseken,

volt-e tagja a pártszolgálatnak október 15. előtt,

a hatalomátvétel során mely helyszíneken vetették be, kinek a parancsnoksága alatt, és kik voltak a társai, és hány embert öltek meg közben,

milyen beosztásban dolgozott október közepétől az ostrom végéig,

mely helyszíneken razziázott,

nem szólítja fel, hogy nevezze meg egyfelől a feljebbvalóit és társait, másfelől mindazokat, akiknek elfogásában, kirablásában, levetkőztetésében, megkínzásában, megbecstelenítésében részt vett,

nem faggatja arról, hogy milyen eszközzel bántalmazta a neki kiszolgáltatót egyéneket, vagy netán pusztá kézzel csinálta,

nem veszi rá, hogy idézze fel mindazon alkalmakat, mikor embereket a Dunapartra kísért, felsorolva a dátumokat, a vele szemben felsoroztatott személyek számát, lehetőség szerint a nevüket,

nem unszolja, hogy ismétlje el, miket kiabált feljűk ő, és mik voltak áldozatainak utolsó szavai,

hogyan könyörögtek kegyelemért,

hogyan jaidultak fel, amikor testűkbe csapódtak a lövedékek,

hogyan próbáltak a felszinen maradni, akik nem kaptak halálos sebet,

és ő, a fegyveresek hogyan lődztek az itt-ott a vízből kibukkanó fejekre a partszegélyről, milyen vicceseket mondtak, amikor visszatértek a pártszékházba, és lehajtották az első kupica pálinkát,

és nem buzdítja, hogy a saját jól felfogott érdekében mondja el, kikkel volt együtt, ha netán mégse nyilas fegyveresként töltötte a kérdéses időt, igazolja magát, ha tudja,

sőt, ha netán jó belátásra tért volna, és embereket mentett, akárcsak egyetlen egyet, azt a valakit nevezze meg, az illető bizonyára hajlandó lesz igazolni a jótettét, és kiállni mellette, annyi mindent megpróbálhatna kizsedni az emberéből,

de megelégszik azzal, hogy a legévelt vallomást,

miszerint nevezett elismeri, hogy az idézett kijelentést tette,

de a terhére rótt feljelentés megtételét határozottan tagadja,

aláíratja vele.

■ **Zoltán Gábor** (1960) író. Legutóbbi könyve: *Szép versek 1944*, Kalligram, 2020. Új novelláskötete *Levegőt venni* címmel jelenik meg a Kalligramnál 2022 áprilisában.